

MÅRTEN MELIN, STINA HJELM (ILL.)

SIDAN 1

Älvan som grät

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Dana är med sin mamma på loppis, men hon vill helst bara spela fotboll. Mamma köper en gammal bok till henne och på kvällen när hon ligger i sängen börjar boken att lysa. På något sätt hamnar Dana i boken hos en vinterälva som är osams med sommarälvorna. Dana har en idé för att få dem att bli vänner.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll. (SV åk 1–3)
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt personbeskrivningar. (SV åk 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer. (SV åk 1–3)
- Texter som kombinerar ord och bild. (SV åk 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och enkla texter. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

BOKSAMTAL

Prova olika lässätt och metoder, som till exempel en "bildpromenad" (picture walking) innan ni börjar läsa boken tillsammans.

Kopiera bokens omslag och sätt upp omslagsbilden. Diskutera med eleverna:

- Vad tror ni boken handlar om? Varför då?
- Vem tror ni att det handlar om?
- Hur ser framsidan ut?
- Vad tror ni kommer att hända?

Fortsätt sedan med några centrala bilder ur boken. Därefter läser ni boken tillsammans och diskuterar.

EN FÅR GÅ

I denna övning är alla aktiva och får säga vad de tänker och tycker om en viss fråga. Skriv ner frågor som du vill att eleverna ska diskutera med varandra, som är kopplade till boken.

Exempel:

Vad hade du gjort om du var en älva?

Tycker du att vinterälvan har rätt till att vara ledsen? Motivera.

1. Dela in eleverna i grupper om fyra. Ge dem varsin siffra 1–4 (eventuellt skriv den på handen så att de inte glömmer den).
2. Ställ en fråga, gärna en öppen fråga.
3. Grupperna kör "huvuden ihop" och diskuterar frågan. När alla i gruppen har ett svar på frågan ställer de sig på en rad för att visa att de är klara.
4. Säg en siffra, till exempel 2. Alla 2:or byter grupp. Nu bildas en ny grupp, med tre elever och en ny medlem. Alla delar sina tankar och svar och jämför med varandra.
5. Ställ en ny fråga och gör om övningen.

SANT ELLER FALSKT MED KROPPEN

Låt alla sitta på sina stolar. Bestäm vad ni ska göra för rörelse när påståendet är sant respektive falskt. Till exempel: hoppa jämfota, jumping jacks, situps med mera. Läs ett påstående och låt eleverna visa svaret med en rörelse!

Exempel på påståenden:

Dana älskar att gå på loppis.

Mamma tycker om gamla saker.

Mamma köper en bok till Dana.

Dana läser boken på kvällen.

Dana spelar på sin mobil på kvällen.

Dana kommer in i boken och hamnar på en gräsmatta.

I boken träffar hon på en vintergud.

Vinterälvan gillar inte sommar.

PING PONG

Ping pong är en bra övning att göra för att repetera innehållet i en bok.

1. Dela in eleverna i par.
2. Elev A börjar säga ett ord som hen tänker på om boken. Därefter säger elev B ett ord annat ord.
3. Sätt en digital timer på cirka 40 sekunder (Om du upplever att eleverna har fler ord att säga, öka tiden till en minut.)
4. Ordleken kan börja!

Denna övning är rolig att göra flera gånger genom att byta parkompis. På så vis får de nya ord med sig från kompisen som de kan använda med nästa kompis.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Varför älskar Danas mamma att gå på loppis?
Hon älskar gamla saker.
2. Vad vill Dana göra?
Hon vill hellre spela fotboll.
3. Vad heter boken som mamma köper på loppis?
Den heter Sagoland.
4. Vad gör Dana på kvällen i stället för att läsa?
Hon spelar på sin mobil.
5. Vad händer med boken när Dana ska sova?
Boken börjar lysa.
6. Vad händer när Dana blåser på bilden?
Boken börjar spraka som ett tomtebloss.
7. Vad händer med Dana när det börjar blåsa i rummet?
Vinden trycker ner Dana mot boken.
8. Var är Dana när hon kommer in i boken?
Hon sitter på en gräsmatta.
9. Vem sitter på en stubbe en bit bort?
En älva med vita kläder.

10. Hur stor är älvan?
Hon är liten som en docka.
11. Hur känns älvan när Dana klappar henne på armen?
Hon är iskall.
12. Varför blev sommarälvorna arga på vinterälvan?
Vinterälvan trollade så att det blev vinter och det gillar inte sommarälvorna, så de tvingade älvan att trolla bort vintern.
13. Varför storgråter vinterälvan?
För hon hatar sommar och nu är vintern borttrollad.
14. Varför kan älvan på ön inte flyga till de andra älvorna?
För hon krockade med en kråka och stukade vingen.
15. Varför kan älvor inte simma?
De hatar vatten.
16. På vilket sätt kan vinterälvan hjälpa den ledsna älvan?
Hon kan göra vattnet till is så att den skadade älvan på ön kan gå på isen.
17. Vad gör alla älvorna på isen?
De åker kana.
18. Vad tycker vinterälvan är rättvist?
Att det är vinter ibland och sommar ibland.
19. Hur kommer Dana tillbaka hem?
Det börjar plötsligt att spraka och blåsa och hon lyfter från marken.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten.

Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

20. Hur kommer Dana på att texten i boken är spegelvänd?
Hon ser att texten på hennes tröja är spegelvänd i spegeln.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

21. Skulle du helst vilja läsa en bok eller spela fotboll? Motivera.
Eget svar.
22. Vad skulle du trolla om du var en älva?
Eget svar.
23. Vilken bok skulle du vilja sugas in i? Motivera.
Eget svar.

LÄS OCH FÄRGLÄGG

Alla påståenden handlar om boken.

Det som stämmer, målar du **grönt**.

Det som inte stämmer, målar du **rött**.

Danas pappa älskar att gå på loppis.	Danas mamma köper en bok till Dana.	Boken heter Vinterälvan.	På kvällen läser Dana i boken hon har fått.
På kvällen spelar Dana spel på mobilen.	Plötsligt börjar boken att lysa.	Det står en text i boken som är spegelvänd.	Det står att man ska hoppa på boken för att komma in i den.
Boken heter Sagoland.	Dana hamnar i boken och ser en älva på en stubbe.	Vinterälvan gråter för att hon har skadat sin vinge.	Vinterälvan vill inte ha sommar.
Sommarälvorna vill inte ha vinter.	En sommarälva på ön har skadat sin vinge.	Vinterälvan kastar snöbollar på sommarälvorna.	Vinterälvan trollar sjön till is.